

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Pentru modificarea Regulamentului
privind efectul de levier”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ:
Autorul proiectului de act normativ este Banca Națională a Moldovei (BNM).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea Regulamentului privind efectul de levier” (în continuare – proiectul HCE) este elaborat în temeiul art.77 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor și al pct.2 din anexa A (acțiunea 15) aferentă Capitolului 9 „Servicii Financiare”, cluster 2 „Piața Internă” din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr. 269-288e, art. 319) .
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Efectul de levier pentru băncile din Republica Moldova este reglementat în Regulamentul privind efectul de levier, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al BNM nr.176/2025 (în continuare – Regulamentul nr.176/2025), care a transpus parțial prevederile aferente efectului de levier din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 modificat și completat prin Regulamentul (UE) 2024/1623 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2024. La transpunerea prevederilor Regulamentului (UE) nr.575/2013 în Regulamentul nr.176/2025 nu au fost preluate prevederile privind calcularea cuantumurilor ponderate la risc ale expunerilor utilizând abordarea bazată pe modele interne de rating, sistemele instituționale de protecție, băncile pentru dezvoltare publică, creditele promoționale, obligațiunile garantate, securitizările, activitatea Depozitarului Central Unic, deducerile din elementele de pasive eligibile, precum și privind acordurile de compensare contractuală între produse diferite. Totodată, legislația prudențială este în continuă ajustare și transpune prevederile care nu au fost preluate până în prezent, prin urmare, este necesară și ajustarea prevederilor Regulamentului nr.176/2025. Astfel, proiectul hotărârii are drept obiectiv actualizarea cadrului de reglementare secundar privind efectul de levier în vederea transpunerii prevederilor Regulamentului (UE) nr.575/2013 și aducerea în concordanță cu modificările efectuate în cadrul normativ național.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
Proiectul HCE al BNM are drept scop aprobarea modificărilor la Regulamentul nr.176/2025 în scopul transpunerii prevederilor aferente calculării cuantumurilor ponderate la risc ale expunerilor utilizând abordarea bazată pe modele interne de rating, sistemelor instituționale de protecție, băncilor pentru dezvoltare publică, creditelor promoționale, obligațiunilor garantate, securitizărilor, activităților Depozitarului Central Unic, deducerilor din elementele de pasive eligibile și acordurilor de compensare contractuală între produse diferite. Stabilirea datei intrării în vigoare a HCE al BNM – 01.01.2028, cu excepția prevederilor care vizează normele Uniunii Europene și aferente statelor membre, precum și a prevederilor aferente notificării de către BNM a Comisiei și ABE cu privire la deciziile de a trata o unitate a unei bănci ca fiind o bancă pentru dezvoltare publică (care se vor aplica începând cu data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană).
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Nu este aplicabil.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Nu este aplicabil
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului nu are impact asupra bugetului de stat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Proiectul hotărârii va conduce la ajustarea cadrului normativ secundar privind efectul de levier, armonizat cu cadrul UE.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Proiectul HCE al BNM „Pentru modificarea Regulamentului privind efectul de levier” are drept scop aprobarea modificărilor la Regulamentul nr.176/2025 care vor alinia prevederile Regulamentului nr.176/2025 la prevederile Regulamentului (UE) nr.575/2013 transpuse în cadrul normativ național prudential.
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
La nivelul Uniunii Europene, a fost adoptat Regulamentul (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudenciale pentru instituțiile de credit și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, care are drept obiectiv instituirea unui cadru juridic aferent cerințelor prudenciale pentru instituțiile de credit. Prin prisma Regulamentului (UE) nr.575/2013, în Regulamentul nr.176/2025 au fost transpuse majoritatea prevederilor art. 429-429g și 430, care au drept scop stabilirea cadrului normativ aferent efectului de levier. Proiectul hotărârii vine să ajusteze integral prevederile Regulamentului nr.176/2025 cu prevederile aferente efectului de levier din Regulamentul nr.575/2013. În acest context, potrivit prevederilor art. 31 alin.(4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr.100/2017), a fost ajustat tabelul de concordanță al Regulamentului (UE) nr.575/2013 (art. 429-429g și 430), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr.2024/1623.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
În vederea transunerii prevederilor din partea a șaptea „Efectul de levier” din Regulamentul (UE) nr.575/2013, prin proiectul hotărârii se modifică Regulamentul nr.176/2025 privind efectul de levier. Necesitatea acestor măsuri normative derivă din obligația de aliniere la standardele europene în materia cerințelor prudenciale pentru bănci.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul hotărârii urmează a fi supus consultării publice, prin plasarea pe pagina web a BNM (www.bnm.md), în compartimentul „Legislație”, rubrica „Transparența decizională”. În baza propunerilor și obiecțiilor părților interesate se va întocmi sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul hotărârii.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul de hotărâre, însoțit de tabelul de concordanță, se va expedia Centrului de Armonizare a Legislației în vederea efectuării expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, conform prevederilor art.34 alin.(1) și art.35 din Legea nr.100/2017. Totodată, în temeiul art. 11 alin. (3 ³) din Legea nr.548/1995 se va solicita o opinie cu caracter consultativ din partea Ministerului Justiției.

Conform art.36 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul hotărârii a fost supus expertizei anticorupție în cadrul Băncii Naționale a Moldovei, în urma căreia factori și riscuri de corupție nu au fost identificate.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul este corelat cu prevederile actelor normative și proiectelor actelor normative care transpun legislația europeană, aflate în conexiune, iar modificările și completările propuse nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al cadrului normativ.

După aprobarea proiectului în cauză, urmează a fi aprobate modificări și în Instrucțiunea cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere (aprobată prin HCE al BNM nr.117/2018) în partea ce se referă la raportarea indicatorului efectului de levier.

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Hotărârea CE va intra în vigoare la 1 ianuarie 2028, termen în care băncile vor trebui să-și ajusteze cadrul intern de reglementare, astfel încât să se conformeze prevederilor care modifică Regulamentul nr.176/2025.

Totodată, prevederile care vizează normele Uniunii Europene și aferente statelor membre, precum și prevederile aferente notificării de către BNM a Comisiei și ABE cu privire la deciziile de a trata o unitate a unei bănci ca fiind o bancă pentru dezvoltare publică se vor aplica începând cu data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.